

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Logica - Cod. Rastatt 21

[S.l.], 1629

Compendi

[urn:nbn:de:bsz:31-284127](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-284127)

COMPENDI

I

Cum verum sit illud etiam brevis esse laboro
 obscurus fio, necesse est compendia quae sunt brevi
 ora, tanto esse obscuriora. Itaque haec servient
 illi qui fontes ex quibus haec hausta sunt anteleg
 erit, intellexerit et memoria mandaverit. Finis enim
 huius Synopsis est, uno quasi intuitu totius Logicae
 latis sinum campum aspiceret, et memoria consilere.
 Hoc unum moneo, unica nonnunquam dictione aut ter
 mino bene longas Difficultates comprehendendi. Ideo nil
 omittendum parva.

PROEMIALIA

Paragraphus I. Logica definitur habitus re
 ctus operationum intellectus nostri directivus et
 duplex est, Docens et Vrens. Docens est ille ipse ha
 bitus doctrinalis qui praescribit quod sit ratio
 praecepta logicae discernendum. Vrens a est actual
 is ille discernens rationem praeceptorum usque in
 quacumque materia. Sillogismus pot

Duplex Logica
 habitus.
 . Docens et.
 . Vrens.
 Vrens vocatur
 quomodo sit di
 scernendum.
 Aliter in actuale
 discernendum dicitur

COMPENDI

potest enim in materia physica factus, et actus
elicivus a physica, directivus a logica: neque est ab
surdum ad eundem actum plures governare habitus
vs. logica, physica, primorum principiorum, quod
vorum habituum unus sit elicivus, alij dirigant

*Possunt ad eundem
actum plures
governare habitus
quorum unus
sit elicivus, alij
dirigant:*

*Habitus unus et
directivus sunt unus
modo quod a diversis
officijs distat bene
minutis utitur
sunt*

*Qui elicitur actus
specie distinctus spe-
cies distincti generis
formali negator*

*Logica est vera
quod in contrarium
veritate una
obicitur, quod
quodammodo sunt
in illis et quodammodo*

Para: 2. Suntne habitus directivus et ventis unus
et sunt unus, a distinctis officijs distinctas denomi-
nationes sortitur. **C**ontra nunquid elicivus actus spe-
cie distinctus? **R**es. tant. specie materiali distinc-
tos, non autem formali, nam in se rei sunt eadem di-
stincti, non vero in esse scibili, id est in ordine ad id
em obiectum eodem modo attendendum.

Para: 3. Estne logica scientia? **R**es. in a priori scien-
tificae versatur circa obiectum. **C**ontra etiam Aristo-
tica quaedam demonstrat. **R**es. tales demonstratives
sunt actus logicae ventis. **A**t idem dicam de physici
demonstratio. **R**es. alia est ratio, nam physica syllogis-
mos facit tantum dirigis ad normam logicam, et pro-
cedit per causas, id est ex indivisibilibus partibus autem omni-

aliquando demonstrationes faciunt, id est illis per
 accidens: **Q**uæres estne logica vrens scia. **R**es. spe
 cificatiue, non reduplicatiue. **C**ontra logica vrens
 versatur tantum circa singularia. **R**es. Cuius specifica
 tiue, sed reduplicatiue. **D**einde, vrens mediate id
 est, per actus versatur circa singularia, licet talis sit
 habitus, qui inclinatur ad actus in communi, quod gignit
 omnibus habitibus, et si non possit exire in adum illam
 inclinationis, nisi per actum particularem. **D**e his
 logica vrens non habet certum obiectum, de se negat
 habet enim tres operationes intellectus: **A**d
 vrens non demonstrat proprietatem de eis. **R**es
 ideo vrens non est sciencia.

²
 Logica vrens
 est vrens specifi
 cative non vrens
 reduplicatiue
 Quod vrens sin
 gularia versat
 in facti speci
 ficatiue non
 reduplicatiue
 Logica vrens
 habet certum
 obiectum in
 operationes in
 tellectus.

Par: 4 estne logica ars. est ars late sumendo
 stricte non est nam ars sua non demonstrat ex
 insiuito ei per se, sed tantum per accidens.
 quod non facit logica, ars præterea vere vi
 tur causa exterior ad probandum. **Q**uæres quo
 modo res, uniuersalia, obiecta, sint æterna. **R**e
 formaliter non sunt æterna, id est rto intentio

Logica est ars
 late sumendo
 non xri de qd
 ars sua non
 demonstrat per
 se et ex insiuito
 sed tantum per
 accidens

Res vera
obiecta non sunt
eterna formaliter
sed materialiter
non secundum
essentiam tamen
sed secundum
accidens

De not

Heret. Beating
laribus sciam
ut de hoc hoc
sola n. e non
qua talia sunt
sed ut subnan
naris specificis
parca e. v. v.
nec cum prin
naliter p. et
p. et di. for
tra hoc fieret
governat p.
habitus partial
specularis ad
moralis in n. oblat

naliter accepta sed materialiter, non secundum
existentiam tamen, sed secundum essentiam. **Q**ue
res quomodo res sint obiecta scientiarum in
uniuersali RES. ut uniuersalia non logica, sed
metaphysica, id est ut naturae abstractae sine
ne differentiis indiuiduantibus concipiuntur
ita sunt obiecta scientiarum. **D**ES nunquid

habeo de hoc homine et solo scientiam, quod
lucet? RES. habes non ut hic sol est sed ut sub
stat naturae specificae: **Q**uaeres an logica sit
practica RES ita quia principaliter spectat
apud **A**t dantur in ea habitus partiales spe
culariui RES. id non obstat potest enim scien
tia aliqua esse practica et speculativa simul
secundum partes quando praesertim illa ad
se se ordinantur

Para: s. obiectum proximum logica non sunt
res omnes neque uoces quae tractantur per accidens
NOTA quaedam sunt perfectiones operationum
intellectus. v. g. ut res cognoscantur distincte

ut uere, ut ordinate, quibus perfectionibus
 uitatur confusio, falsitas ignorantia. **Quæres** Obiectum
 quod formale obiectum Logicæ. **RES** tres opera- formale Logicæ
 tiones intellectus ut aliarum genitrices. **RES** sunt tres opera-
 tiones intellectus
 ut aliarum ge-
 nitricis
DE quia præ alijs scientijs hæc est aperta
 et in re dubia certior. **DE** **RES** duæ primæ ope-
 rationes referuntur ad tertiam, ergo tertia
 sola est Obiectum. **RES** refertur non ex
 natura sua sed ex intentione operantis.
 Etenim tertia impossibilis posset ad huc
 tertia considerati secunda. **NOTA** directi- Directivitas
 duplex e una
 Physica et nat-
 alis quam ope-
 rationis ex natura
 optinent
 Altera arti-
 ficialis seu
 Logicæ quam
 per præcepta
 logica acci-
 piunt
 uitas duplex est una physica, et naturalis
 quam habent operationes ex natura sua ut
 sint directiue aliarum; altera artificialis seu
 logica quam accipiunt per præcepta logica
 sunt enim quadam artificialia in operationibus
 ut coniunctio talis propositionis cum tali facit
 consequentiam talem: quadam mere physica
 quod secunda operatio uere aliquid enunciat

DIRECTES operationes sunt natura sua directae et
 directrices ergo non diripiuntur a logica Res
 sunt directae in uniuersali non in partu. Contra
 quod conuenit rei uniuersali etiam particulari
 quod conuenit rei uniuersali in suppositione sim
 plici id est pro natura communi neque quod con
 uenit in suppositione personali id etiam conuenit
 particulari concedo

*Ad uerba opera:
 In rebus autem non
 in uerbi non
 in particulari
 sunt directae*

*Nota quod quod
 rei uniuersali id
 uenit etiam per
 particulari. In
 in suppositione simp
 negatiua. In sup
 positioe perso
 nali conceditur*

*Ex his ratio
 quod rei tantum
 obiectiue esse
 in intellectu*

*Quia ad ea
 fieri causam
 habere
 In effectibus
 ad similitudinem
 ratio*

PARADOXUM circueus rationis Nota primo defie
 hic quod tantum habet obiectiue esse in intellectu
 secundo cum dicitur esse fieri causam habere
 intellige similitudinariae .d. admittere potest hanc
 locutionem rationis intelligitur nil aliud signifi
 catum quam intellectus notus potest uersari circa
 ea id quod non est uere sed tan. similitudinariae
 et non potest dari conceptus uniuocus et
 et enti rationis cum non sit ratio substantiae gen
 us utriusque **CONTRA** ES an intellectus fallat faciundo

ens rationis et rem falso apprehendendo RES
 non est enim tantum materialis error cum sit
 sine iudicio hoc non ens esse ens. s. ens rationis
 non potest predicari de vero ente predica
 tione propria, potest tamen impropria qd
 notatiua, cum scilicet connotatur absentia
 entis per modum forma accepta. itaqz non
 ens simpliciter non potest his terminis de
 vero ente predicari quia significat enti
 tatem simpliciter, non ens autem certum,
 potest predicari, quia significat entita
 tem rdum quid unde hoc petrus est ens
 falsa est, petrus est cecus vera: significat
 enim petrum esse eam rem quae caret for
 ma uisuitatis. **Q. IIII.** An esse pred. et
 subiectum sit esse entia rationis RES. inten
 tionaliter non sunt rdo intentionaliter qd de
 rata sunt entia rationis ex quo patet ens

f.
 Neg. intellectus
 fallit rem
 aliter apprehe
 dendo quam est
 cum tantum
 sit materialis
 error
 Ens rationis pos
 set predicari de
 vero ente predi
 catione impropria
 notatiua.

Non ens simpli
 citer n potest
 cari de vero ente
 qd significat non
 entitatem simpl
 citer

Non ens certu
 est determinatu
 predicari pot
 de vero ente qu
 significat entita
 tem rdum quid

Esse dicitur
 et subiectum
 sunt entia rationis
 qd crata rdo
 intentionaliter

Subiecta est pro
dicata quod est
intentionaliter
presentia in
logica hoc est
tantum deatio
naturaliter attribui
turb

Et in casu
Logica fit per
reflexionem ali
non

Nb.
Illa que rebus
conueniunt que
conditio conue
niunt

rationis non esse obiectum logica quia subiec
et predicata ex natura sua habent proprie
tatem quam considerat logica et dicitur intentio
naliter autem spectat. Considerantur etia
a logica sed tantum occasionaliter. Quare
an ens rationem fiat per reflexionem. Res
ens rationis logicum fit per reflexionem ali
a non, nam quae rebus conueniunt, uel considera
tur ut illis conueniunt ex propria natura ut
esse animalis. q. uel ex modo concipiendi tant
ut esse genus subiectum predicatum: quae i
modo concipiuntur spectantur ad primas
intentiones quas et modo ad etas et sunt
entia rationis logica id est fitur cum aliquo
fundamento et ideo proprie non dicuntur
pure ficta sicut chymera et similia quae non
sunt entia rationis logica. entia autem rationis
logica triplicia sunt, priuationes, negationes

relationes rationis quas tamen omnia tunc tandem
dicuntur entia rationis cum per modum positivi
entis concipiuntur. verum quo spectat ebymeras
verbi causa RES. ad entia rationis logica non spec-
tat **UTRUM** sit esse directivum in operationibus
intellectus sui aliquid distinctum ab illis an vero
sit ens rationis RES. est aliquid a ratione distinctum
non tamen est ens rationis non enim necesse est
ut passio se distinguat a subiecto ut patet
in ente eiusque passionibus in Deo eiusque attributi

omnia entia
logica tripli-
cia sunt
Privativa
Negativa &
Positiva
quod modum posi-
tivi entis gra-
viter

VNIVERSALA

IN SENSO

PARADOXUM obiectum Isagoges est uniuersale por-
tius quam predicabile quia etsi fere idem
sint tamen significatiue dicitur uniuersale
OBIECTUM ergo uel uniuersale materialiter uel
formaliter est obiectum, non materialiter quia

Obiectum
Isagoges est uni-
uersale portius
quam predica-
bile cup signi-
ficatiue dicitur

quia sic est individua non formaliter quia sic
 est ens rationis. RES sicut postea definitur sic
 hic est obiectum, definitur autem natura resali
 ut substans rebus inuentibus, quomodo nec est re
 universale formaliter nec materialiter sed nat
 ura precise considerata, ut conuenit illi edant
 tentio. UT RES an in definitione uniuersalis de
 finiat ut relatiuum, an absolutum. RES ut
 relatiuum, quia est essentialiter relatiuum, defi
 nitur autem uniuersale id quod aptum est pred
 icari de multis, hic suble uniuoce ~~et~~ ~~excludatur~~ ~~vox~~
~~propria~~ ~~Joannis~~, non in dicitur de pluribus uniuoce
 diuisim, excludere communia ut populus, quod non
 predicatur de singulis De pluribus aut multis id
 est simul sumptis, ut excludatur RES quia tres
 personae simul non sunt tres sed debent in resales.
 natura esse multiplicabiles in naturas singulares.

Est autem
 natura precise
 considerata
 ut conuenit
 illi secunda
 tenentis ubi
 (C. eadem mi.)

Verale est
 ab hoc est de
 latium de
 finitur quod
 quod aptum
 predicari de
 multis uniuoce
 a diuisim
 uniuoce
 ut excludatur
 vox propria
 Joannis in dicitur
 de pluribus
 uniuoce
 diuisim ut ex
 cludatur quia
 velut populus quod
 non predicatur de
 singulis

inter se distinctas. vide Dialoqui tractatv. j. parte
 1^a capite primo **QUEST** An datur res aliqua
 uniuersalis. **RESP** hac propositio ambigua est
 si sensus est an datur aliqua res existens quae
 sit uniuersalis, non datur res uniuersalis si in-
 telligatur natura concepta quae sit, non si me-
 ra. **Sec** habet in diuina aut habere
 possit in quibus existat, datur res uniuersalis
 mediato existens, Contra si quomodocumq; det
 res uniuersalis illa loco et tempore definitur
RES. via sed, per sua in diuina, seu media-
 te

Paraly: **Edus**: datur ne ante operationem
 intellectus **RES**. non. alioquin una natura in
 multis existeret, separata a singulis **RES**
 ergo uniuersale est tantum conceptus in mento

Quomodocumq;
 datur res uniuersalis
 illa loco et tempore
 definitur
 per sua in diuina
 seu mediate

Inte op. intellectus
 non datur uniuersale
 alioquin una natura
 in multis existeret
 res separata a
 singulis

factus, IES non, sed est natura conceptual sine
 Differentiis indiuiduantibus, addita vniversa-
 litate seu rebus intentione, IES ergo natura
 non potest fieri vniversalis a IES. a parte rei
 concedo per intellectum non potest nego. id est
 non potest concipi nego IES natura ante in-
 tellectum e definibilis ergo vniversalis: est de-
 finibilis remoto tantum; seu radicaliter, seu
 fundamentali, non formaliter et proxime.
 IES natura contracta et abstracta eadem
 est, ergo si natura concreta est ante intellectum
 ergo est abstracta IES. argumentatio haec non
 est bona quia est aro ad modum eadem sed
 non eodem modo, scilicet cum vniversalitate
 seu abstractione IES intellectus addit
 natura unitatem et apud diuina, quorum

Veritas est quod
 conceptus in mente
 formati sed
 e natura concepta
 sine differentiis
 indiuiduantibus
 addita vniversa-
 litate

Natura a parte
 rei in opinione
 non potest fieri
 vniversalis sed
 intellectus com-
 mode potest
 potest a concipi
 Natura ante
 intellectum
 e definibilis
 remoto tan-
 tum sed a proxi-
 me.
 haec fraudem
 ostendunt

neutrum est positivum, RES. satis est quod utrumque in obliquo inferat formam est enim sensus natura est res, *car* est tali visione aut tali representatione, *D. RES* natura ex se non est singularis, ergo universalis, RES. natura ex se *in* existens est *in* singularis, natura vero absolute spectata ex se, nec universalis, nec particularis, siue singularis, sed indifferens ad utrumque, contra inter contradictoria non datur medium, ergo nec inter universale et particulare. RES. inter contradictoria absolute sumpta concedo, cum reduplicative sumpta nego, Homo enim vel est albus vel non albus, Homo vero ex se, nec est albus nec non albus, *D. RES* singularitas est accidens naturae, ergo natura est prior illa. RES. est acci-

Natura (ut ex
inens est) est
singularis
Absoluta vero
spectata nec
ex se est univ.
nec parti. sed
indifferens ad
utrumque.

Inter gradus
horum absolute
sumpta natura
medium cum
reduplicative
sumpta non datur.

Singularis
e' accidens
natura non con
tracta sed ab
tracta

¶ Homo sit
Species n' suffi
cit per unum
et paulum
existere nec
ne copiantur
deesse n' hi
vobis et alij
causis

Cum dico
ergo e' homo
predicatur
quidem vera
se, sed non
relativè

Obiect' q' ter
minative spe
cificat poten
tiam q' debet
e' prius active
potentia sed
q' d' effectus

lens natura ergo natura est prior illa Res
non contracta sed abstracta Contra ergo
abstractio est prior Res ratione concedo
RES ut homo sit species satis est petrum et
paulum existere nomine cogitante RES nego
assumptum hic n' deesse unitas et abstrac
tio DEES cum dico petrus est homo si pred
icatur universale ergo petrus est universi
alissi singulare ergo est predicatio nomi
nica RES predicatur universale non tamen
uniuersaliter, ut a non sit identica sufficit
distinctio rationis DEES in obiectum debe
t esse prius potentia actione, quia obiectum
specificat potentiam RES obiectum quod
terminative specificat debet hancquam ee

prius, sed quod effectivus **DEES** si ergo tot v
 niversalia quod intellectus sic quilibet intel
 lectus facit unum **RES** non sequitur neqz omni
 tot sunt visibilia quod visiones **UT RES** nun
 quid petrus et paulus ante operationem habi
 ent unam naturam **RES** similem tantum. At eti
 am habent unam ^{R.} essentiam non habent unam
 abstractam communem utriqz sed tantum sim
 ilem unus alteri. Contra ante operationem
 petrus et paulus vel habent unam essentia
 vel differunt essentialiter hic non datur
 medium **RES** neqz assumptum neqz omni
 vnum sunt essentialiter ut hic sumitur et
 unitur essentia scilicet pro essentia ab
 stracta neqz differunt essentialiter hoc
 modo.

8.

Non sunt tot
 verba quod
 in universis neqz
 eorum sequitur
 si non tot sunt
 visibilia quod
 visibilia

Petrus et Paulus
 ante oper. n.
 haent unam
 naturam sed si
 similem tantum
 post ratio etiam
 erit de essentia

Petrus et Paulus
 si sunt una esse
 nialiter neqz ita
 differunt
 haent essentia
 maiori hinc
 penitente n.
 miles

sed habent essentias materiales pro entita
te similes sicut non sequitur angelus est indi
uisus quantitatively ergo est vnus quantitati
ue quia non est capax quantitatis ita non
sequitur natura ex se est singularis ergo
aut universalis quia ex se neutrum illi
conuenit

Para: et dicitur qualis vnitas requiritur ad
universalitatem? RES. imprimis indiuidualis et
transcendentalis non sufficit quia hae etiam
indiuiduis conuenit sicut et formalis requi
ritur ergo universalis siue abstractionis quae
est in diuisio rei aut naturae in plures naturas
similes sub eodem nomine et definitione et
habentis aptitudinem ut diuidi possit. **Q**uia
an vnitas formalis conueniat rebus ante oper

intellectus RES. via quia unitas formalis
 comitatur omni ens suo uniuersale suo partic
 ulare Contra ens non conuenit natura abstrac
 ta RES. nilominus conuenit illi per rationem
 qua responsio supponit indiuiduum supra natu
 ram communem auctore aliquid reale rat
 ione distinctum.

Para. 4. qualis aptitudo conuenit uniuers
 ali RES. aptitudo illa est non respon
 soria natura abstracta, ut dicatur de
 multis, tanquam una, non est itaq; realis ali
 qua proprietas, natura inherens, eius funda
 mentum est quia inferiora ita sunt limitata, natura
 ut secum compati possint plures naturas simi
 les Contra natura etiam ante operationem ha
 bet aptitudinem illam RES habet remote non prox.

Quare cum illa aptitudo sui potentia
quis sit eius actus RES. actus eius est non
in existentia, sed identitas, tunc autem
existentiam superiora inferioribus idon-
tificantur. **SICUT** plerumque universali-
a non sunt inferioribus per identitatem
sed per informativum, neque enim albedo
et Socrates identificantur, sed quod
predicantur, sed potius hic sensus est
albedo est forma in Socrate existens
SICUT etsi universale sapor non contineat totam
naturam inferiorem, quod in genere, differens
proprio accidente, cernitur nam Genus pr-
edicatur incomplete differens partem
dicit accidens et proprium formam dicunt

sola species totam naturam iam tamen à Phil
 osophis sumitur ut connotando totum importet
 id eoq; prædicationes exercentur in concreto
 ut sensus sit petrus est albus, id est petrus est
 idem quod hoc album, licet in abstracto falsum
 sit petrus est albedo. ¶

Parag: s. qua abstractione fiat universale. ¶
 Et Comparatiua. **NOTA** offerri se canis de
 lo, oculus elicit uisionem. ¶ **Oculo ad sensum**
 communem, per neruum opticum, fertur species
 canem representans hinc exceditur alia spec
 ad phantasiam, cum qua **Intellectus ag**
 ens facit aliam similitud. uel speciem atq; ita
 intellectus patiens recipit speciem differenti
 sine indiuiduanibus ita fit abstractio. ¶ **INTERES**

*Nota qua
 ratione fiat
 Abstractio
 Universalis*

Estne iam perfectum vniuersale RES. non o^{per}
est enim operatione reflexa ad sua inferiora
qua posita iam est vniuersale logicum anto erat
metaphysicum, ex quo collis vniuersale parti
ci intoll^{er} patione. **Q**UES. nunquid ante op
natura est apta predicari: respondeo re
mote tantum. **Q**UES. An una cum vniuersa
litate predicatur vniuersalitas RES. **Q**UES.
Et cum predicatur vniuersale predicatur
natura secundum se, abstrahendo a modo
quo inest, vniuersalia **Q**UES. An est conditio
sine qua non, sicut ipsa non predicatur
QUES. An esse vniuersale tria **Q**UES. An ope
ratione intellectus RES. non sed prima, nam
cum dicitur vniuersale absolui cognitione q
paratiua, intellectus g^oscit vniuersale in re

Nra apta
e predicari
ante opera
tionem ad
remote tria.

dinc ad multa, nil interim affirmando;

II.

Parag. 6. in quo sita est essentia universali
 lis RES. in predicabilitate, ita ut acva
 lis predicatio, sive proprietas, ratio pro
 prietas debet advenire essentia constan
 tia, sed predicabilitas non advenit uni
 versali neque potest concipi universaliter
 obijciunt natura prius inesse quam sit pred
 icabilis RES. prius inesse, sed non ut una
 sine universaliter. itaque inesse universa
 liter, et predicabile esse, proximo sunt id
 em. obijciunt observatio quando universaliter
 venire dicuntur quia omnibus realibus quod per
 vnt, ut existere, esse corporeum intellige
 dum, mediante per individua, et materiali
 aliter sumptis, non formaliter, sed ratione

Essentia
 universalis
 ita est in p
 dicabilitate

obijciunt

Resolutio

DE GENERE

Paras: vs. quid definitio. Definitione gen
Nota in omni praedicatione tria sunt observ
anda, Natura quae de alio affirmatur id est caus
a et fundamentum praedicationis, quae e
identitas praedicti et subiecti, 3 formatio
ratio, id est praedicabilitas. Nota Et. quando
audens definitio in concreto, non desinit
natura idem se, sed ut subest illi audienti,
ut dicitur cum Genes, et cetera universalis in
audientia concreta, quae ut dicitur illa etiam
si definiatur. **RESOL** Definitione generis
et ceterarum universalium, definitio natura
non idem se, sed ut substrata e secunda intentio
seu Natura ut quod, id est intentio ut quod e

Quæritur An ergo Desinitio sit essentialis?

RESPON. late sumpto nomine essentialis, prout
 etiam continet genus analogum. Quæritur
 quale prædicabile seu universalis non sunt
 Contra Desinitioem, q̄ desinitioem n̄ est unum,
 est enim præpositio ex secunda intentione et
 natura, RESPON. est sufficiens unitas, quia
 natura se habet in materia, secundam
 forma, aliter non consideratur sed tanquam
 aggregatum, sed tanquam includens unum
 in ordine ad aliud, quæ autem hoc modo præ
 dicantur non censentur aggregata, alioquin
 Homo esset aggregatum. Desinitioem prædicabile præ
 dicatur de substantia, genere, genere, relative, ergo de Di
 ferentijs generum, sive genere RESPON. autem
 aliter, non vero in genere, nam substantia est genus,

est predicatio accidentalis, quia genus huius acci-
piuntur secundo intentione uoluntate, et natura secundum
se conuenit predicari, ergo natura secundum se
conuenit Definitio RESPOND. non conuenit natura
secundum se natura ut substantia, etc. intentione uoluntate
QUESTIO etiam secunda intentione ut definit
RESPOND. tantum ut EVO

Parag. 2. dicitur. Genus in genere complete predicatur
Nota genus consideratur ut totum aut ualeat id est
ut constat ex genere et diffra constat ut ualeat uel ut
totum potentiale id est ut potentia continet se
et diffra inferiores ad quas contrahitur Nota
id est huius dicitur totum completum id quod est totum
actuale id est quod habet partes essentiales actu totum
a potentiale quod dicitur quod est tota euentia sed
secundum quod actu idem quod potentia ita
actuale dicitur quidem totum huius sed idem quod dicitur

ē autē secundum quod rationalis ē potentia
 Hinc totum actuale est quod completum totum
 potentiale est quod incompletum Nunc RESPO:
 genus predicari ut totum potentiale et conseq:
 uenter incompletum unde soluitur illa obiectio pars
 non predicatur de toto inrecto distingo pars me:
 ta physica quae ē totum potentiale nego pars
 physica concedo non ē autem ad mittendum quod
 vrgent aliqui genus predicari ut partem cum ne:
 quidem predicatur ut pars potentialis cum nō dicit
 Homo est animal non est leuiss homo est pars animalis
 Sed hic homo est id quod hoc animal NOTA in
 definitiōe intelligi potest genus de speciebus pra:
 dicari immediate nam de indiuiduis predicatur
 mediante specie QUARE cum oīa predicabilia
 dicant totam naturam cum inrecto predicatur
 et omnia dicant naturam explicitē totam naturam et
 consequenter explete dicant RESPO: SED nō oīa co

Dem modo utam Naturam significant. nam Species
utam significat explicitè Proprium quidem et
accidens utam Naturam quidem sed implicitè
Subiectum si animal genus explicitè significat
naturam implicitè rationale contrarium est
rationali hoc n̄ significat explicitè rationale
implicitè ad id sola utaq; species complete pre
dicatur D S C E S etiam Species non dicit utam
naturam, cum non dicat Difrã individuantem,
illa Difrã non est essentialis speciei sed indivi
duo, Quæ si non desumitur à gradu exendi sed
tantum ab entitate existente, estq; tant. materialis
utq; duo individua differunt essentialiter, id est
materialiter, sine quo idem est, dua sunt entitates
D S C E S Genus predicatur de Difrã sub essen
tiali, ergo eam continet PERSONA vel Difrã

accipitur formaliter pro gradu tant differenti
ali, id est rationalitate, et tunc per accidens et im
proprie predicatur. De ea genus, vel accipitur
pro rationali in concreto, et sic convenit cum specie
et sic continet GENUS

DE SPECIE

Parag: ipsa Definitio nota ex dialectica GENUS
qua sint species specialissima RES species subijci
bilis tantum dicitur qua respectu superiorum est species
respectu inferiorum genus ut dicitur predicabilis
tantum ut rationale, quod respectu huius et illius est spe
ciem respectu superioris species subijcibilis et predi
cabilis simul dicitur species intima qua est inter sum
mum genus collocantur et spe. infimam vocantur
et species altera species infima species speci
alissima GENUS species subijcibilis et ve
sale RES atque an etiam qua subijcibilis est dicitur

RESPONDEO Non quia si non est predicabilis
SPECIES subijcibilis predicatur de hac et
alia subijcibili RESPON non ut subijcibilis SPECIES
species ut subijcibilis non est universale ergo non per
circulare RESPON est universale Metaphysicum
INTERES ~~quod~~ ~~est~~ ~~relativum~~ referat
ad speciem et individuum RESPON una et eadem ~~quod~~
quod termini sunt subordinari non ut pater ad filium
Natura que species et genus denominantur ~~quod~~
conservari in uno inferiori quia natura universalis
non differt re ab individuo ~~quod~~ dum relativum nec genus
nec species in uno inferiori conservari possunt quia
quod natura universalis non differt re ab individuo ~~quod~~
dum relativum nec genus nec species in uno individuo
conservari possunt quia sunt relativum quod habent per
correlativum plura ~~quod~~ ut universalis logica neque unum
requirit plura existantia inferiora et genus

et totum quod ~~essentiale~~ ~~monitum~~ requirit duas species
 divisibiles quia est divisibile per duas oppositas
 et tam genus et species sunt partes actuales non hinc
 opus pluribus ~~si utrumque~~ ~~eorum~~ ~~idem~~ perfecti ~~idem~~ ~~se~~
 mater genus non potest in una servari specie sp.
 potest in uno individuo servari quia genus in
 a specie non hinc ~~idem~~ perfecti ~~idem~~ essentialem LV
AERES AX potest ab omnibus individuis abstracti una
 natura specifica RESLON ita nisi implicet dari
 plura individua UT AERES AX omnia individua
 eisdem speciei sunt eisdem perfectionis essenti
alis RESLON ut si de substantiis dicitur sermo e
 nam qualitates intendi et remitti possunt quam
 vis et suo modo in ipsis veridicetur omnis autem si
 veritas operationum ad perfecti ~~idem~~ accidentalem
potentiarum et similium reduci possunt ⊖

INDIVIDVVM

Parab: Cum Individua non possint defini
gromodo bona e Definitio individui **RES** **Q**
non definitur hic unum individuum sed natura
individui ut subiecta est rda intentioni **Q**
an quod petrus sit individuum pendet ab intel
RES **Q** quod sit individuum physicum non pen
det ab intellectu quod logicum pendet ab intell
eo quod attribuetur ei rda intentione **Q**
Individuum predicatur de multis **RES** n. in
significationis sed ratione nominis **Q**
pred. petrus e individuum **RES** **Q** si accipiat
rda intentione aliter e quicquid dicitur e essentialis
imitans specificam predicationem **Q**
ind. vagum predicatur de multis **RES** particulatim

quia naturam communem contrahit ad unum licet
 aucterminate

DIFFERENTIA

DIFFERENTIA ut rationale corporeum huius
 aderantur et Definiuntur ut substantia eda inter
 id est quia intellectus illa apprehendit tanquam unum
 aptum predicari de multis in quale essentialiter
GENERES quomodo dividitur **G**ENERES per Diffra
 cum essentia rei sit indivisibilis **R**ESPON. essentia
 complete concepta consistit in Indivisibili deinde
 essentia est divisibilis metaphysice id est inada qua
 est quae quibus admittit Diffra triplex est vel n. res
 Differentia essentialis et est Propriissima vel accidentis
 necessariis et est propria vel non necessariis et est
 Communis quae Divisio est analogia cum ratio Diffra
 tantum propriissime striate conveniat **G**ENERES

HAEC RES quod est predicari in quale quod RES
est predicari ut formam adiacentem ut excludatur
ut excludatur **GENUS** quod dicitur predicari p
modum forme sed non adiacentis sed subsistentis

PARAGR: et dicitur Differentia ex genere generis
conducit sitque realis id est an genus et Differentia
realiter distinguantur RES D. Inter oes hos gr
adus metaphysicos genus Differentia propriam
non est distinctio realis sed rationis tantum sunt
enim idem unitatis singulari singulari nam
de his loquimur de idem individuum contractis
fundamentis autem est quod intellectus videtur
hominem rationalem sensibilem uno actu intelligere
non potest ideo si petrum intelligit ut est principium
sentienti format conceptum communem animalis
ut est principium sentiendi intelligendi format.

format conceptum rationalis ut negat andi uiuen-
 tis. ut subsistendi substantia. **DES** Genus
 non includit conceptum Differentia ergo non sunt
 idem **RES** Genus gradum nego abstractum
 per rationem concedo Si misericordia Dei non
 includit conceptum bonitatis et tamen res sunt
 idem **Contra** si rationale et animal sunt idem
 ergo et irrationale et animal sunt idem **RES**
 rationale et animal gradum non est abstractum et
 irrationale: **DES** gradus differentialis re-
 vera addit genus definitiuen Ergo distinctio non
 non est rationis: sublata ratione idem sunt
DES rationale non est distinctum ab animali **DES**
 ubi est animal ibi et rationale in equo est animal
 ergo in equo est rationale **RES**. ubi est animal gradu
 ad rationale ibi est rationale **DES** metaphysica

sunt idem

positio tantum. Et ratio nō ergo non repugnat deo
RESPOND. nego consequentiam quia dicit contract
idem et imperfectum. Sicut Socrates homo
non ē predicatio in eadem ergo predicatum et sub
iectum differunt. RESPOND. ratio nō nō satis
Et ut proportio non sit identica. Interdum
Diffe. essentielles suscipiant magis minus. RESPOND.
non essentialiter nō consistunt. In indivisibili
nam nisi volumus disputare de homine. Item qua
litates suscipiant magis et minus quoad entitatem
non quoad essentiam. nigr. nō albedo ē magis albedo
sed album ē magis album ergo etiam substantia
suscipiunt magis et minus si huiusmodi magis et
minus suscipere plus entitatis. RESPOND. substantia
non suscipit plus intensivē sed extensivē. Fragilla
tantum Diffe. possunt dicere suscipere magis quam

genera et species suscipiunt magis et minus
et qualitates

PARAV: SVS **V**ARIES **A**N Genus continet
aut Differentias se includentia aut Differentie
Genus **A**N neutrum alioquin animalia
simul ratio. et irrationale et Differentia est
Species si continet et genus **C**ontra animal
predicatur de rationali ergo illi inest pro respo
sione **A**ut Differentia accipiuntur aliquando
materialiter ut includunt genus speciem aliqua
formaliter pro gradu tant. q. tra sente et tam
in genere prior ratione vera e. predicatio sed
e. in non identico quia haec materialiter sunt plura
en **A**n sentu formali falsa e. neq. n. rationale formalis
Sicut id e. conceptus rationalis non includit conceptu
irrationali

VARIES

VERBA superiores Differentia de inferi
 dicantur tanquam genera **RES** non sunt enim
 haec predicata indirecte et laterales imo formaliter
 falsa. **DE PROPRIO**

PARADOXA pro quod predicatur de multis accidens
 et tanquam a natura dimanans quod definitur ut
 cetera convenit natura ut subiecti ita intentioni
VERBA quoniam illa necessitas quod proprium
 uenit natura cum dicatur destrui essentiam si propri-
 tas tollatur **RES** essentia hic dupliciter destruitur
 primo cum negatur predicatum generale ita ratio
 cum negatur id quod necessariam connexionem habet
 cum tali essentia ut si negatur de subiecto consequens
 destruitur essentia subiecti itaque in hoc etiam propria
 accidens ut praedixi diximus quod propter abesse
 illi nullam habere rationem ad causas extrinsecas accidens a

conuenit subiecto propter causas extrinsecas ut calore
 Frigus complexionem possum enim nigrum De coloribus
 nigrare & alia euentia non sunt risibilia De hoc ☺

D I S S E R T A T I O

Parag: 2da. respectu quorum proprium est risibile
 Ad id uerum ne sit species RESPON. non ratione spe-
 ciei quia species non nimis late patet sed indiuiduorum
 haec non sunt plura **U**nde RESPON. proprium in abstracto
 faciat quantum uniuersale RESPON. non sed in genere
 risibilitatis non respectu huius et illius est species
Unde quoddam ergo predicabilis est haec homo est ri-
 sibile RESPON. uti dicitur haec homo est species quia
 utrumque formaliter aui praei **B**eris proprium est
 accidens quomodo ergo potest predicari uel de se
 in concreto RESPON. proprium in abstracto dandum
 cum a predicatur in concreto predicatur ratione
 entitatis ut sentitur sit haec res quae est risibile **S**ed
 non a haec forma risibilis est homo **U**nde RESPON.

Proprium quomodo scripiat magis et minus. Respon
non a qui magis videt id ad instrumentorum bonita
tem pertinet.

ACCID

Nota. Accidens duplex est predicamentale quod
ad sui naturalem existentiam requirit subiectum in
intentionis predicabile quod de subiecto accidens alit
et contingenter predicatur sive ut subiecta sive
accidens ut resarum est lignum e accidens predi
cabilis et predicamentale accidens spectat et tam p
roprium quomodo accidens predicabilis. Haec inter
ceteras dicitur. Definitio difficultis accidens e quod
potest abesse et adesse sine subiecti corruptione. Dicit
sui ead haec accidens aliud se parabile aliud insepa
rabile ubi observat. Definitio intelligitur de presen
tia et separative reali divisione de ratione. Contra
accidens rationis ut ratio intentiones pertinent ad

ad

ad hoc predicabile et tam. non habent realem inha-
 rentiam ergo Definitio non intelligenda e de rea-
 li inhaerentia **RESPOND.** satis est quod realis inha-
 rentia sit fundamentum reae intentionis **OBES**
 Do mors moribus **combustio** non ad sunt sine subie-
 ti corruptione **RESPOND.** morby cum durat subie-
 ctum adhuc non e corruptum dicitur tam ad
 corruptivum mors dicitur et combustio sive in fieri
 sive in facto esse non sunt in materia prima
 subiecto inhaerentia licet homo v. c. sit subiectum
 denominationis **OBES** dicitur. Accidens per intelle-
 ctum e separabile ergo mala divisio **RESPOND.** sen-
 sus est divisionis aliud e facile separabile aliud
 difficile separabile per rationem ut dicitur rei necessario
 esse non necessario conveniat **Q**
Para: **Q**uomodo sumptum accidens consistit

num' predicabile. **RESPON.** Accidens in concreto e
num' predicabile non respectu inferiorum quiddam
tunc sed respectu subiectorum a quibus abstractum
alij hoc modo bene respondent accidens abstractum a
subiectis predicatum est secundum a subiectis in
hactenus est predicabile. **RESPON.** Accidens a sub
iecto distinguitur ergo de illo non potest predicari
RESPON. Distinguo. Accidens autem in abstracto
concedo in concreto nego et distinctum e' n' in sub
iectis per identitates ut ut hoc album sit dicitur
quod e' nix. **RESPON.** Debet ne accidens autem esse in multis
ut sit uniuersale. **RESPON.** n' sicut n' spe' eius potest referri
ad alia' possibilis via et accidens, contra saluum e'
cygnus e' albus. **RESPON.** uera' n' minus quam hoc ante christum
e' homo huma' possibilis ita cygnus e' albus albedine possibili
solum discrimen e' quod alterum sit necessarium alterum
contingens si predicatum ex natura sua sit necessarium
RESPON. Unde constat de numero uniuersalium in
predicabilibus.

quod vel predicatur incomplete in quod et E genus vel
 in quod complete et est species vel in quale quod et
 E differentia vel in quale accidentaliter necessario et est
 proprium vel contingens et est accidens. Contra nunquid
 etiam quodammodo quod est accidens et non recedatur ad illa
 quodammodo enim quod est accidens quod est secundum
 essentiam?

Paragraphus 4. Genus universale Genus ad genus uni-
 versalia RESPOND. Genus analogum ratio gratia ratio pra-
 dicabilitatis inaequaliter participatur ab inferioribus
 quod proprium et accidens non predicantur ut superiora
 sed potius per modum identitatis nobis utem. Smodus
 predicandi speciei quam accidentis. Contra hinc eandem
 universalis definitivem RESPOND. sed non inaequaliter per-
 ticipantur si idem non conveniunt universaliter unum
 ergo etiam homo et brutum non conveniunt unum

quod unum est altero perfectius. Respondeo. In perfectioribus
est differentia rationalitatis scilicet in universalibus
non est differentia sed ex natura accidentis quod rationem praedi-
cabilitatis participat imperfectius.

ANTEPRÆ

DISSENTIMENTA.

PARS: Ius si omnia gradicamenta ad ens apparent
equivocativem hinc si ad inferiora univocativem si substa-
ntia ad reliqua nomen ad substantiam denominativem hinc reliqua
enim nomen substantiam denominant et quod quæri debet
quomodo hæc res de se predicari debeant quibus sunt regulis
anteprædicamentibus sunt. Scilicet quibus anteprædi-
camentibus univocativem, equivocativem, denominativem. Quæ re-
gula anteprædicamentales univocative dicuntur quæ
nomen quæ raro vero substantiam nomini admodum data cadit

aequi uera quorum Nomen commune ratio uero substantia^{na}
 nomini accommodata. Si uerba? Denominatio uero qua ab
 aliquo nois appellatur idem. Hinc solo Differentia casu
 NOTA prima per rationem substantia intelligitur de
 finitio et essentia. Et uniuersa debent habere eandem
 definitiōem non absolute sed respectiue ratio eundem
 Nominis. Si uniuersa dicitur Nomen commune uniuersa
 dicuntur res his subiecta. Item de aequi uera dicitur
 unum quod cum aequi uera de suis dicuntur ego primo di
 cuntur aequi uera pure si non ego primo dicuntur
 ego primo sunt analogia aequi uera. Definiant
 possunt formaliter sumpta sed in actu signato non ma
 terialiter pro aequi ueratis in actu exercito. 6. Definitio
 In res uniuersitas et aequi uera tantum idem respectu
 ad idem Nomen. Septimo conceptu obiectiue et forma
 lem uniuersorum esse unum dicitur. Prouti quod in qua dicitur

formam hanc enim distincte indicat nec refert quod
quod dicatur in recto dicere subiectum potest enim
et formam dicere in recto ut si dicam album & forma
in tali subiecto

Parag: & dicitur Equale Inpredicamentales sua sunt
pro quibus dicitur de subiecto Antepredicamentatiter
etiam superioris & inferioris essentialiter dicitur via ge
nus Species & differentia sed quando accidens de
substantia dicitur non dicitur dicitur sed esse in subiecto
in subiecto autem esse id est accidens & primo quod
in aliquo non est pars sed ut separari requiritur
Et ergo forma substantialis & accidens quia est in
materia et non est eius pars **RESPON.** excluduntur
partes metaphysicæ & essentielles **REGULA PRIMA**
Cum quilibet de quopiam predicatur ut subiecto
quodquid dicitur de si predicato dicitur de quovis

contento sub illi ut petrus est homo homo est animal
ergo petrus est animal SECVNDA REGVA Di
uersorum Generum et non subalternaturum postora
Diuersa sunt species Differentia animalis enim diff
ferentia quippe uolabile sera nulla naturalis Di
ferentia

PRÆDICA

MENITO IN COMMV

Par: primus *NS*
S. V. S. IN ENS sui uniuersum
respectu prædicamentorum RES. non sed Analogum
ratio quia includitur in Differentijs sicut animal
non esset uniuersum si contineretur in rationali
Tria ergo creatura essent tant. analogice entia
RESPON. non sequitur Dixerimus saepe formam pro
priam formam analogati conuenire omnibus intui

intrinsecus **VERBES** **ES** dicatur univocè de
 ente existente et possibili. **RESPON.** ut scimus à eñ
 de ente nominaliter non participatib[us] sum pro no
 minatiter autem significat id quod habet essentiam
 siue possibilem siue actualem. **RES** hinc sequitur
 ergo ens et nonens his terminis dicuntur univocè
RESPON. nego assumptum Non ens enim simpliciter
 nullam habet essentiam. **Obiecta** plus distat homo exi
 stens et possibilis quam verus et pictus si ergo. **Schyl**
 dicitur analogicè ergo etiam de existente et possibi
 le. **RESPON.** distinguo. **Invenio** plus distat homo
 existens et possibilis quoad entitatem non vero quoad
 essentiam quæ eadem est utriusq[ue].

Paralogis Prædicamentum est alicuius summi generis
 eorum quæ sub ipso sunt realis et naturalis dispositionis.

Dicitur naturalis quidem sed arte pert. ceta. Ut
 arbor artificiosus ceta realis salt. em fundame
 taliter **QVAERES** An omnia realiter distinguitur
 Non satis e ratioe distinguere ut patet in rela
 tione et eius fundamento **RESPONDEO** Exs dividitur
 realiter ergo distinctio non est aliquo rationis
RESPONDEO: membra dividenda sunt realia sed ratio
 distinctio siue divisio realis logica non physica
QVAERES quae ponuntur in praedicamento **RE**
SPONDEO esse debent **NOTA**

Vox una et simplex; rebus conin
 na locandis — — —

Ex

QVAERES + Entia, per se definita realia
 Nota quia non habet simplicem, significandi
 modum. Et dicitur rationale convertitur **RESPONDEO**

Et quod ponitur in predicamento debet per modum
 simplicis naturae apprehendi **DES** ergo etiam
 Concreta excluduntur. **DES** **PM**. concreta accidentia
 excluduntur non substantiarum quia substantiarum
 Concreta significant unam essentiam in concreto **DES**
 anima hominis est species ergo pars aliqua ponitur
 in predicamento. ^{ita} et similes species sunt incomplete
 Ideoque non ponuntur directe **DES** **ES** etiam homo
 artificiatum complexum compositum metaphy-
 sicum ex genere et Differentia quae non excludunt
 deinde si consideretur et constans in rebus **DES**
 horum predicamentorum ita sine dubio rejicitur
DES **ES** quod modis res ponuntur in predicamento
DES **PM** tribus directe ut summa generis et ea quae
 de ipsis inquit predicantur contra rationale et animale

25.

Ergo rationale ponitur directe RES B. D. ratio
nale dicitur gradum tantum Differentialium si prae
si et formaliter spectetur quomodo etiam talis
praedicatio tota indirecte ut Differentialia & redu
citur ut ea quae respectum habent ad plura illa
collocantur directe modo significant per modum forme
subiectum & nominantis ut excludantur & nominatio
extrinsecu quae tantum habent ut forma analogice
quales etiam sunt denominatioes haec est Doctorum
Magistrum quae omnia nequidem reducere possunt
cum non significant per modum forme realis *RES*
RES haec res in concreto ponantur in abstracto
RES substantia in concreto accidentia in abstracto quae
accidentia significant per modum partis in concreto substantia
per modum partis in abstracto *RES* quod est in

sum in decem gradibus. Respondeo ens creatum ab
 prehensio ab existentia

SVBSAN²

I. G. H.

Par: *Pr* Substantia. Ens per se existens alia
 prima que nec est in subiecto nec de subiecto ullo dicitur
 Et in quibus prima insunt ubi in eae significat
 comprehensionem. *Al* *U* prima subiecta sed magis
 subiecta quam ratione subiecta quod pleribus subiectet
 n. d. quod magis subiectat rdo aut non e in subiecto in
 tentionis sed informationis 3 soli subiecta conueniunt esse
 per se contraria ut subiecto quod et ultimo et cum vi
 mutative oratio enim et opinio suscipiunt contra
 ria sine sui mutative. *Am* proprietates et alia que
 de subiecta predicantur conueniunt rdis subiectis mediate
 per primas siue in actu exercito n. d. signato *U* *U*

qualis sit Divisio substantia. in primis et eadem Res.
analogi in analogata nam ratio subsistendi in actu
exercitio primo convenit primis subiectis. Idcirco me
bra Dividentia non sunt opposita quia si contra
Eas Res non satis cu ee disparata formaliter
Sed quomodo aliqui potest dividi in seipsum et in
ferius Res non id in divisione propria et univo
ca fieri non potest in accidentalia seu analogia non
E ab eodem v. c. sanum aliud e animatum aliud in
animatum. **UTRIUSQUE** quod ergo sit Divisum Res
que partem communis substantie absolute cum sola
nitari formali. Ita ut cum illo conceptu substantie
sit Universalis nec singularis: quae Respondeo gerit
est pro omnibus quod in quibus aliquis dividitur in
singulari et universali. **UTRIUSQUE** Ene ille conceptus
obiectivus vel formalis. **NOTA.** Obiectivus est

Imago rei intellecta In mente exigens cui responde
 conceptus communis conceptus obiectivus qui est illa
 res qua intelligitur. Huiusmodi queritur. An conceptus
 substantie sit obiectivus. An formalis. Respondeo. obiect
 ivus: contra ille conceptus non existit alias esset parti
 cularis et prima substantia. Respondeo. existit per prius
 substantiam sicut etiam in predicamento ponitur ex
 quo facile colligitur. Divisum non est summum genus neque
 primam substantiam. In Christo humanitas substantia
 in alio Respondeo. subsistit in alio ut supposito non ut in
 subiecto. In Christo substantia est subsistens ergo in com
 munitate ergo ad substantiam non communicatur prius.
 Respondeo. incommunicabilitas substantia non est illa superioris
 respectu inferioris sed forma ad substantiam ut sensus est
 quod subsistit non communicatur alteri per modum
 forma licet possit communicari per modum superioris.

27

Quod si Proprietas suscipere contraria sit
 conueniat subiecta quod dicam ent ali. RES PON. n. nam
 et iam anima suscipit contraria. Quod si an rei sub
 tra creata conueniant vniuersi RES PON. ad. Contra
 inter spiritale et corporeum non datur vniuersi
 quod n. vel illa substantia e materialis vel im
 materialis RES PON. neutrum. Contra non datur
 medium. RES PON. a parte rei non datur sed per
 intelluctum datur Substantia Indifferens quod
 per contrarietatem nunc sit materialis nunc immat.
 sicut inter rationale et irrationale a parte rei non
 datur medium et tam ad generaliter neutrum est.
 RES PON. ad. Substantia dicitur de se ergo illi inest RES
 non inest in se nunc sed dicitur quod dicitur substantia di
 ueris quod differentis contrarietas Ergo substantia subiecta

Contra
 da.

e contraria RES IOD. sunt contraria non q̄b̄p̄ica
 sed meta q̄b̄y: uel negatiue non q̄b̄p̄ica? At. De vs
 ponatur in predicamento subiecti RES IOD. n̄ quia e
 infinitus simpliciter? Contra si daretur infini-
 tum corpus si poneretur erg. infinitus non obstat
 RES IOD. transeat antea. negatur consequentia?
 quia illud corpus esset infinitum tant. ubi quod
 Christus tam quia homo ponitur in predicamento
 subiecti QUAE RES cum summo genis differia
 non conuenit geres et differentia quomodo ponat
 in predicamento RES IOD. E quid completum po-
 tentiale sicut species e completum actuale?

QUANTITAS

E quia aliquid dicitur quantum rati formalis q̄b̄s
 in hoc consistit ut ipsa habeat partem extra partem
 et ita rati et si diuisibilis in partes quantis diuisas

Dare autem subiectum diuisibilitatem g^m mensurabili
tatem extensivam in ordine ad locum impenetrabilitatem
tatem commensurabilitatem actualem hac inquam oia
actu dare potius sunt effectus formales qua ipsa
formalis ratio. cui ratio mensura non ut ratio forma
lis quantitatis? RES POND. quia posterius e quantitate
Cui non actualis extensio RES POND. hac e a quantitate
separabilis. QUAERES Exne igitur ratio mensura
perfectio realis quantitati adueniens? R. non e ipsa
quantitas relativum considerata cui non e eius ratio se
t u g^m forme diuisibilitatem RES POND. quia esse diuisibi
le praesupponit habere partes QUAERES an ergo subiecta acci
piat a quantitate quod habeat partem extra partem? R.
entitativas partes subiecta h^{et} esse, quantitates acci
piat a quantitate NOTA. extensivam e quadruplicem
tam entitativam qua facti ut una pars non ut alia

hanc retineret et totus mundus si positus esset in pun-
 cto ad ordinis ut partes inter se certum ordinem
 et se invicem retineant quod potest esse sine eo quod i ad
 locum hanc reperit in venerabili Sacramento 3 aq. idem
 dinalis ad locum quod subiecto tribuitur factus
 ut hoc commensurari possit sicut actu mensuratur sicut
 non quod semper est cum quantitate 4. actualis cum gratia
 actu explet aliam quantem hoc **QVAERES** An gratia
 realiter differat a substantia **RESPONDE** ita constat ex
 Fide nam in Eucharistia quantitas est sine subiecto
 ergo **QVAERES** quantitatiuum etiam ponit in substantia
 ergo substantia est quantitas **RESPONDE**. corpus spectatur
 ut quod incompletum et pars generati naturalis. Si
 in nullo predicamento ponitur, vel pro corpore pro-
 pto ex materia et forma sui est species substantiae
 vel pro una dimensione corpulentiae quae motus sui

Si est species quantitatis

Parav. r. d. v. **Q**UÆSTIO PRIMO. An Numerus
sit species quantitatis **RES POND.** non est ens per se
vel n. est res numerata hoc n. sunt unum vel e aliquo
rebus intarens negz n. d. quid unum **Q**UÆSTIO II
unum⁺ erg. sit ens ratio n. **RES POND.** cum res vera
numerantur ut numerus fundamentaliter e res ad pler
per ratio n. **Q**UÆSTIO III. de intentione ad locum sibi
de essentia quantitatis **RES POND.** actualis n. a priori
natis ut a **Q**UÆSTIO IV. de intentione sit species ysis
RES POND. non tria enim sunt in ratione. hinc hinc qua
tas tertia species motus et mora qua non sunt quantitas
QUÆSTIO V. de intentione sit species quantitatis **RES POND.** hinc extrinsecus
non e nova species quantitatis cum non distinguatur a
superficie corporis continentis de intrinseco constat.

+
numery

requiri ad gradum certum generis et species subalterna
negandum est et dicendum porphyrium et Arist. accommod
esse illas definitiones veteribus. Dico Linea Eni comp
leta ergo non est species quantitatis. Respondeo in ratione
copulae aut termini est quod incompletum. In ratione
quantitativa non est. Cuius una species non debet alteram
includere aut componere. Si superficies essentialiter in
cludit lineam et superficies componit corpus. Respondeo
cum Soarez non est absurdum unam speciem includere aliam
in obliquo ita superficies includit longitudinem in obli
quo latitudinem in recto uel latitudinem formaliter lon
gitudinem materialiter uel longitudinem presupponit uel
latitudinem primario. Dico istae species differunt tamen
negatice ergo non sunt uerae species. Respondeo. nego antecedens
explicat ut niant. per negatidem in propria uocabulorum. Sicut
in ratione. Dico quomodo est in ratione si proprie ad genus
inuenit. Summo genere nemo non summum genus habet oppositum

RESPON. conuenit Illi per inferiora DEES esse aequale
 et inaequale est esse relatiuum ergo non est proprietas
 quantitatis RESPON. nego conuenientiam Nam potest
 relatiuum esse passio, alicuius absoluti sicut uirtutis
 & quatuor sunt proprietates subiecti alicuius

RELATIO

Parag. 1. ¹ Relatio est id quo formaliter unum
 refertur ad aliud, relatiua quae referuntur, extrema
 uere dicuntur relatiua considerata non ut relatiua
 sed ut res sunt si pater et filius sunt quidem relati
 ua, ut duo homines dicuntur extrema fundamentum
 quod est causa ut unum referatur ad aliud sicut a quo
 incipit relatio ut uirum in gramine terminus ad quem
 relatiuum primo refertur. relata alia uerum effectus
 quae ex natura sua referuntur alia dum dicitur quae a nobis

ad aliud referuntur; predicamentalis relatio cum uno
alterum respicit, ut terminum quare transcendentalis
cum uno refertur ad aliud, aut essentialiter aut ut
prius in aliquo genere causae, mutua cum extrema rei
vix sunt realia, vel rationis. Non mutua cum altero
reale alterum rationis

Paras: et huius relatio tamen ratione distincta
fundamento quia rei sine mutua aduenit. **PH.**
fundamentum manere potest sine relatio ergo fund:
et relatio possunt separari. **PH.** non possunt separari
manet. ^t permanentes et id quod est actu fundamentum
sed tantum potentia, ut non sit fund. actu requirit cog
sistentiam alterius. Ergo relatio est tantum. **PH.** denominatio
PH. nego autem quod nam relatio est quod intrinsecum rei
relata in ordine tantum ad extrinsecum non est pariter non

tantum est habere filium a quo filius sui generis etiam
 esse cum; itaque cum perit filius perit aliquid reale in
 terminis; non sola denominatio sui quoque viri qua
 tenet fundamentum non est tantum viri sed viri
 habens coexistentem alium virum & forma illa est
 una sunt quarum una potest crescere altera similitudo
 minui ut in relative caloris potest esse calor augetur et re
 latio similitudinis minui. **RESPON.** hic non occurrunt
 dem sed forma augetur rationem esse absolutum, minui
 dum esse respectuum & iam similitudo est ante non ex
 rat ergo fundamento auerit aliquid reale. **RESPON.**
 auerit aliquid in fundamento nego extra fundamentum
 conueno. Hinc requiritur omnia relata esse secundum
 dici RES. non sequitur nam duobus viribus existentibus
 similitudo non rari. Inquitur sed reuera est. Ita relata generat modum

prædicamentum RES IV. ut quid hoc modum affuerit
substantiam distinctum scilicet in ordine ad aliud huius itaq
pertinet sola relatio realis ita ut illa quarum fundam-
enta sunt in rebus excludantur et similiter extrema quæ
debent esse realiter distincta unde in his Si una alibi
bata non est realis relatio

Paragra: 3. Eius summum genus relatum
RES IV. relatio in abstracto hoc n. de vobis dicitur
univocum in quibus dicitur etiam relatum dicitur univocum
in quibus RES IV. est adhuc et aliunde impeditur
quod genera accidentium habeant modum significandi
compositum et illud genus deberet referri ad aliud atque
ita abicitur infinitum ergo de his prædicari potest
summum genus ergo potest dici pater dicitur.
quod est falsum pater n. est relatum RES IV. dicitur

vel in obliquo vel in recto vere predicari satis ante
 e patrem summum genus predicari in obliquo. Ita
 possunt unae relatio in duobus esse subiectis. RESPON
 dia si sint subordinata id est coniuncta. Nota cum
 Aristoteles ponit tria fundamenta relationum uni
 tatem et multitudinem actum et passivum mensuram
 intellige primo cum duobus relatio fundari in unitate
 non est sensus unitatis: quod est negativum esse fundamentum
 sed res quae habent inter se quandam convenientiam
 seu unitatem. cui referri quod idem est de numero dicen
 dum ita ut per hoc explicetur relatio sicut mensura
 non proprie fundat sed explicat relationem. Unde colligitur
 relatio paternitatis non dicitur non fundari in relatione
 conveniente actum ut Pater existit sed in ipso patri
 qui est fundamentum actum tantum efficiunt observari

que rationem fundandi tant. fere vntelligi vnt
Requisitam ad relativam qualis e generatio ac
tu facta. **VERSES** Terminatur relatio ad alig
absolutum **RES** respectuum **RES** Dubitandi e gra
non de eis terminat oem relativam debet ergo alig
e propter quod haec res terminet illam relativam
et n aliam et hoc videtur ee alia res **RES**
Termino **RES** relatio terminatur ad aliquid absolu
tum quod n terminat fundamentis et ablato o
alio resultat relatio Verum quid e quod haec res
terminet illam relatio **RES** quia id quod e in fun
damens quodammodo reperitur in terminis quod
totum e natura prius **RES** relatio magis eleganter
dicitur relatum terminatur ad correlatum non
formaliter sed concomitantibus quod **RES** termino

Hæc mutuo conueniunt geometriæ relatiōis
 relatiua sunt simul. RES POK. quicquid quædam exi
 stentia sunt simul tant. conuenianter. uel rela
 tiua dicuntur ad conuenientiam quoad conuenien
 tiam relationis conueno realis atis nego siis nō hō
 ē alicuius scilicet sua et contra licet unū sit reale
 alterū non EST unde sumant speciem relatiua. EST
 ad term. et fund. simul positio EST possunt ne se plu
 res relatiua in duobus subiectis ut plures pater
 nitates in uno patre. RES ita quia unū effectus form
 alis hū non ē omnino similis alteri. At Inditio filio et
 sicut relatiua ergo aliqua res ergo aliquid præter fund
 amentum RES perit aliquid in term. non in fund
 amento EST si. potest ne relatiua immediate præ
 fundamento haberi substantiam. RES ita duo Angeli
 cam

suscipiendam perfectivem ut durities terri vis
 currendi strepor ingenij & patibilis qualitas et
 passio quae est unio sensui exteriori perceptibilis
 difficultas aut facile mobilis aut appetitus affectu
 ut albedo. ut dicitur $\frac{1}{2}$ forma et figura Figura
 consideratur tant. ut quantitatem terminat forma
 etiam in materia aliqua naturali et artificiali
 NOT. impotentiam hinc non accipi pro negativitate
 sed pro qualitate debiti rdo hinc divisio in quatuor
 membra est generis et speciei & etiam ut spectant Habitu
 tus super naturales licet per actus effectivum non acquirantur
 sunt tam. qualitates efficientes potentiam
 raritatem et densitatem videtur qualitates licet
 ex aliorum sententia Arist. dicitur negat. G. Attingit
 ubi combinatio ut Habitus a Diff. Speciei differant.

RESOLV. Non negs n̄ e' ratio cui minor calor a
maiori differat specie si et dispositio ab habitu
Sed res omni eadem rei conveniunt ista quatuor
species ergo non differunt ergo n̄ differunt specie
nam calor transiens est dispositio permanens
et habitus si consideretur ut principium operantis
est naturalis potentia benigna etiam e' patibilis
quantitas Sed hoc n̄ e' absurdum rem aliter et alie
ter consideratam in diversis speciebus et praticam
entis. ponit habitus et potentia non videtur spe
differre possunt n̄ aliqua a natura esse inita et usu acci
sita non tam ideo specie differre ut calor naturalis et ac
quisitus Sed quare talis sunt natura ut alteram semper a
natura si alteram exercetis acquirat illa specie differant
N. cum diximus istas combinationes non differre spe

sensus est non semper necessario differre species clarum est si
 quod rubor ex verecundia differat a nigredine. Et tam
 unum est passivum alterum patibilis qualitas ut res molle
 et durum species differunt ergo potentia et in potentia
 Res non differunt species molles enim est parvi dur
 itus. **Q. Quid** hic intelligitur per passivum Res
 passivum hic non est idem quod proprietas nec idem quod re
 ceptio actionis sed accipitur passivum pro qualitate subito
 transeunte quae ex sobita corporis mutatione sit orta
 Q. **omodo** verum sit hab. bene afficere subiectum cum
 habetis virtuti Res. si habetis bene afficit subiectum quod
 est potentia in generis. entis non in genere moris. Hae de pra
 dicamentis quatuor praecipuis reliquorum desinat hic in
 Dialect. tractatum in sophia.

POSTPRAEDI

Par. vs Oppositio est relatio inter duo extrema Imp

quæ in eadem re singulari secundum eam rem partem respectu eius
dem esse non possunt. **Q.:** si oppositio est relatio ergo oia opposita
sunt relativa ergo datur tam relatiua oppositio. **Res:** nego oia
oia sunt relatiua sed non sunt tam relatiue opposita. Ita dicitur
dicuntur relatiue opposita quæ sunt tantum relatiue opposita
Ad 2.: quæ certa lege opponuntur dicuntur opposita quæ tantum
diuersa sunt dicuntur disparata. Et oppositionis sunt quatuor. **1.º**
Essentia analogæ. Relatiue contrarie contradictione privatiue
Definitioes quare apud Boetium in propriisamentis. **2.º** g. con
dictionis est maxima oppositio cum inueniatur in alijs oppositis
et præter illam dicitur alia particularis. nigrum n. d. non album
et præterea nigrum etiam repugnat albo contra. **3.º** oia quæ
in eo conueniunt quod includant contradictionem oppositum vel
alia tam ratio non magis pugnant sed magis conueniunt quod includ
dunt aliquid in quo conueniunt. **4.º** **1.º** n. m. i. n. s. d. n. t. a. l. l. b. u. m.
et flauum quam album et nigrum nam flauum d. non albū ergo
magis dicitur disparata quæ contraria. **2.º** **1.º** **2.º** flauū sub iusto

flavi non magis dicunt sed negative magis dicunt *Veritas*
quod dicitur unum e quum tantum unum opponi. *Veritas* unum tantum unum
opponitur eodem genere oppositionis et ad aquam nam sic oppo
nitur sibi relative ignorantie privative *Veritas* quod
unum e quod se contraria possunt ab eodem subiecto cum in
eodem subiecto non sint cum calor aqua non possit pelli a frigo
re aeris neque potest res agere ubi ubi non est cum dicitur contra
se peltare intellige formaliter id est ignis producit calorem
in aqua v. c. efficiens qui calor formaliter peltat frigus
concretingens consule dialogicam

Paraledi. r. his priora hinc versibus continentur Tem
pore nata prius ordine dei et honore: causam causato dicitur
esse simul prius P. H. A. G. L. s simul sunt res tempore exi
tendi consequentia et qua a quo dividunt genus His vers. conti
tuntur *Tempore* duo simul quorum *Generatio* nunc e
Sua conuertuntur dicimus esse simul
Sunt igitur simul species *Generis* unum hi *Indivisibiles*

LIBRI PERI

HERMANNAS

Paras: nō signum est quod quod potentia cognitiva
aliquid significat signum includit duplicem habet
unam ad rem significatam alteram ad potentiam gnos-
centem. Ratio quia in definitione signi includit repre-
sentatio rei quae fit a potentia gnoscens signa alia
naturalia quae apud se eadem sunt, alia ex instituta
Et si unum potest a eadem res signum esse naturale et ex
instituto ut visus est signum plura et facti divini
Signum aliud formale aliud instrumentale formale
quae non cognita ducunt in cognitionem rei ut ex goni-
sententia species universales alia instrumentalia quae
cognita ducunt in cognitionem rei ut vestigiū leporis ☺

RES significare tempus e proter principale significatu
 certam temporis Differentiam adsignificare in quo etia
 Nomen difert a uerbo quod **RES** per tempus adsignificat
 Verbum autem semper est praduatum quando significat
 accipitur si enim non accipitur significat **RES** tantu
 materialiter potest esse subiectum ut amo est verbum **RES**
RES quomodo oratio sit uox et non uis quibus **RES**
 materialiter sunt uoces nec sub grammaticali seu formali
 ter sunt uox **RES** **RES** Definitio per ueritatem
 et falsitatem datam ut essentialis **RES** non ueritatis
 et falsitatis hent se per modum gentis ad affirmationem et nega
 uos non uera e oratio quia hoc uel illud affirmat **RES**
RES in se operative sit ueritas **RES** Incomplexa qualis
 e in conceptu Angelorum quia datur in operative gformitas
 rei intellectus cum Intellectu com plexa e ueritas e in r. opera
RES pronomina aduunt e faciunt orationem ergo
 sunt Nomina **RES** pronomina faciunt hoc non rati sui sed
 rati Nomino pro quibus ponuntur **RES** In dominis

58.

* 16.
 oratum
 contra ord.

¶ Parat: et dicitur **VERBES** quod uoces significant Re-
 res. Et conceptus quia ad hoc uoces sunt rebus imponi-
 ta. **VERBES** uocem immediate significant conceptus. **RES**
 immediate uis ratio. uox homo non e imponi. **RES**
 significat immediate conceptum. **RES** sed ipsum hominem pro quo in-
 telligendo. Nota primo signa alia sunt manifestatiua que
 rem tant. indicant alia suppositiua que pro re ipsa accipiuntur.
 exemplum. **RES** fumus qui induat ignem posteriori
 calenti. **RES** in suppositione qui accipiuntur pro rebus
 quas significant. **RES** itaque significant ipsam etiam conceptus
 sed mediante significatiua rerum tanquam signa manifestati-
 ua et suppositiua. **RES** uox est data ut significet conceptus.
RES sed non ut significet immediate conceptus. **RES** qui nil gignit
 nil significat ergo uoces significant conceptus. **RES** non sequitur
 ergo uoces signifi. immed: et quamuis tales uoces huius et nunc
 per auct. nil significant sunt tam significatiua ex nat. sua

Dicitur vox nomen significatur per conceptum Res
 si sonus est conceptus ut conditio nomen requiritur
 ita per conceptum significat concedo Si sonus est parum
 significatur conceptus nego **D**icitur qui mentium n' h'ent
 conceptum non respondentem ergo vox non significat conceptus
 Res. h'ent utrumq; conceptum alium respondentem alia prout
 ergo h'ent contradictoria iudicia simul Res n' sunt plura
 iudicia sed unum e' iud. alterum apprehensio **E**rgo quomodo
 verum e' quod sunt idem conceptus apud s'is Res. h'ent
 eundem rei si n' audita voce solis alius qui p'it magnam
 alius parum non e' res concepta eadem ☉

Parag: **D**icitur Nomen est vox significans existit uto **D**
 Nomen est vox et vox est Nomen ergo dicitur idem per idem **P**
 cum dicitur Nomen e' vox vox non accipitur pro supportivo
 materiali pro hoc nomine vox, sed simpliciter **E**rgo dicitur
 quod e' significare sine tempore cum hora sit nomen et significat
 tempus

formale tantum vel simul ut homo ambulat si (e) pre
 predicatur ergo in proportionibus essentialibus predi-
 catur existentia predicati ex subiecto ergo res esse-
 tialiter existerent. **RESOLV.** semper significat exi-
 stentiam vel formalem vel materiam. Vbi tam existi-
 non differt ab existentia et enti actuali. Non a semper
 significat existentiam actualem.

+o

Proav: **Finis** praeiudicata enunciationis de
 finitive et divisione ex dialctica. quomodo dicitur

Prologus **stus** Exne duarum proportionum de
 futuro contingenti altera determinat vera altera
 falsa. **RESOLV.** Ita quia quam Deus videt esse veram
 illi vera est. **CONTRA** ergo via euenient perennari
RESOLV. non a quatuor negat. res futura est nec quid
 Deus videt ad deum scit quia futura est. **RESOLV.** non
 Andie petrum peccaturum ergo fuit verum ab aeterno

*

Hic resarci-
 tur et eme-
 datur error
 ordinis

¶ **Secundus** Ergo est propositio eterna veritatis ergo
consequentia necessaria. **Res.** nego consequentiam. **Quia**
non vera fuerit ab eterno. Fuit tamen contingenter vera
ab eterno et autem sit eterna veritatis debet esse necessa-
ria et nexio praedicti cum subiecto. **Secundus** verus sit peccator
peccaturam ergo peccat necessario. **Res.** nego peccat necessario
ex hypothesi concedo simpliciter nego siue necessario
necessitate consequentia concedo consequentis nego. **Quia**
causa pro effectum praedicti adhuc non est determinata
ergo etiam effectus non est determinatus. **Res.** nego quod
peccaturus adhuc se non determinavit quia non est determinatus
non se determinavit pro hoc tempore est tamen determinatus
pro tempore per consuetudinem designato. De oppositio aequi-
potentis consule Dialecticam.

LIBRI PRIMO

Parag. VIII. paucis generaliter quia Dialecticam omittit

Haec explicabimus **Quaestiones** quod obiectum horum
 librorum. **Respon.** Argumentatio In genere est obiectum
 horum librorum Argumentatio in materia necessaria est
 obiectum horum librorum posteriorum In materia probabi-
 li obiectum Topicorum In Academicis ostendit quae opera
 Quis habeant similitud. verarum **N. d.** duplex est analysis
 seu resolutio consequentia cum resolutione Syllogismus in
 rationem forma consequentis cum ostenditur novitas ratio
 materiae **Quaestiones** ubi quomodo definitur Syllogismus in
 rationem forma **Respon.** est oratio In qua quibusdam po-
 sitis aliud quiddam ab ipis qua posita sunt necessario acci-
 dit eo quod haec sunt **N. d.** Syllogismus esse consequentiam
 formalem. Sunt autem quaedam alia argumentativa formalia
 sed tant. syllogismus in forma greditur de quo solis dicitur
 argumentatio formalis **N. d.** In syllogismo dividitur in demon-
 strativum Dialecticum litigiosum pseudo graphicum & eque

+1

inde Dialecticam Dervienū tractatū q̄to **U**terque q̄ris
dicatur Desurū causalitatis **RES** **PO** Desurū
aliū dicit idē succūm cū p̄terā sine dependent
ia ā consequente cognoscuntur causalitatis cū nūm
ex aliō colligitur quem Desurūm causalitatis nūc
tat esse in instanti **RES** **PO** ergo intellectus noster p̄terā
iudicia poset hīc eodē instanti **RES** **PO** Ita mo in
ei syllogismo sunt minimum q̄ris illa iudicia maiore
vera et concessa: nūc ē vera et concessa consequentia
S vera et concessa et conclusio ex p̄missis sequitur
Uterque iudicium illatūm id ē quod consequentia
ex p̄missis sequatur et nūc iudicium consequentia
consequentia **RES** **PO** consequentia si nūc n̄ se hēt q̄ ad
dam op̄ationem Ita se hēt (ergo) ad tertiam **U**terque
consequentia sit de essentia syllogismi **RES** **PO** si syllogismi
quatur pro consequentia formali ita: ratio quā p̄terā

CONTRA. Intellectus aditā nullam huius difficultatem circa
principia RES BONA non habet positivam sed Negativam
id est cum pendeat a contrariis potest esse majorā minorā diffi-
cultas a Facilitas

Paragraphe secundus. **PROBATIO.** In assensu quæsiarum
efficienter præcedit eorum conclusionem. **RESPONDEO** non se-
nt. dispositivè neque nisi satis intelligi potest quomodo
una intellectus efficienter potest aliam producere. **PROBATIO**
conclusio est de essentia syllogismi ergo quæsiarum non sunt
dispositivæ ad id quod est de eorum essentia. **RESPONDEO** neque quod
sequatur non enim dicitur quod conclusio sit de essentia præ-
missarum sed syllogismi totius. q. **PROBATIO.** In assensu gelu-
tionis et præmissarum debeant esse simul tempore. **RESPONDEO**
via quæsiarum et vinculum debent esse idem simul cu-
eo cuius est medium vel vinculum sicut voluntas vendit sub
in medium et finem sui intellectus in obiectum et medium
CONTRA ergo medium in præmissis conclusionem. **RESPONDEO**

DEUS intell. e poteri: necessaria ergo impediri non
potest. Sed non e simpliciter necessarium sed aliquomodo de
pendet etiam a voluntate cui politici non sicuti ce obedi
unt diciturq; intellectus liberi radicalis ex

Paragr. dicitur quid oportet praenoscere ante demonit
RES. subiectum principia generalia et passivum quae solo
dicuntur sua praecognita et de his sunt dua praenoti
ones an sit et quid sit. C. n. nunquid etiam gnoscat qualis
res sit: hoc in conclusionem gnoscat respondetis non vero
praenoti N. praenoti sunt quae immediate respectu
gelationis gnoscat non a respectu propositionis sicut
medius dicitur et alia quae gnoscatur n. q. in se sed quia
in d. ad propo: immediatam n. conclusi: neq; sequit tot sunt
praecognitives quod praenoti n. n. gerere respondet abstractu
physicum non n. sunt tot uita quod uindis aut C. d. d. d.
cui maior et miri non sunt praenoti RES quia n. praenoti
sed gnoscat in ipsa demoni: ☺

Paragr^{phus} 4us **QVAESIT** In hac duā pragnationē d^{icitur}
 leant de oibus pragnationis heri^{ca} et de subiecto quid pra
 gnoscendum? R^{esponsum} non ē opus de subiecto pragnoscere quod
 actū exinat sed satis ē gnoscere in g^{enerale} an sit id quod
 sit possibile R^{esponsum} nō ē opus pragnoscere subiecti exentitate
 definitivem nisi in demonstrationibus potissimis iⁿ de pra
 gnatio altero seu graduato aut pari. nō op^{eratur} pragnoscere
 quid sit rei sed satis ē pragnoscere quid nois nam quid
 rei in g^{enerale} gnoscitur d^{icitur} de principiis gnoscendum quod
 infallibiliter ei sint vera

Paragr^{phus} 5us quod dūplex ē demonstratio Res. dūplex pp^{ter}
 quid et quia, quia, quae pro medio utitur effectū causare d^{icitur}
 na: ut ut illuminat ergo ē lucens propter quid. cū p^{ro} cau
 ratio propria de subiecto demonstrat ut quā ratio quanto
 ē remotior tanto ē haec dem^{onstratio}: imperfectior ut hō ē r^{atiō} quia
 dicitur dicitur: ratio: haec dem^{onstratio}: ab h^{is}: nisi d^{icitur} q^{uod} nati: ē syllogis
 gnans ex ueris primis immediatis notioribus prioribus cas^{ibus} g^{enerale}
 quas oīs g^{enerale}: cum haec dem^{onstratio}: d^{icitur}: potissima id ē cum mediū

++

e' Definitio perfecta subiecti exemplū huius dicitur: esse potest huius
 sicut dicitur de animal rationale e' dicendum ois hoc e' animal ratio
 nale ergo ois hoc est dicendum & quomodo dicitur dicitur casus ubi
 cum dicitur: et desitum idem sunt et idem si nisi casus: sui ipsius dicitur
 raris e' raris dicitur aliqui et non male appellantur casus. Mel:
 & quomodo una propositio dicitur altera uerum cum ueritas existat in
 indiuisibili dicitur ueritas rerum entitativa hinc essentialis
 existat in indiuisibili ueritas a' separata ad animum utitur ipse
 raris magis minusque probabilis est maior et minor (id)
Paragr. 6: quamnam dicitur propositio per se nota dicitur propositio per se nota
 duplex e' alia per se nota ex natura sua quae non potest per se
 demonstrari qualis sunt propositio: immediata alia per se nota dicitur
 sunt quae sunt per se nota sed ut fiat per se nota quodam modo
 per se nota aliquos terminorum explanationem & quod sunt medi
 cendi per se dicitur quatuor cum praedictum e' in desitum subiecti ut hoc
 animal e' cum conuenit e' seu cum propria passio demonstrat praedictum:
 ut hoc e' raris dicitur e' cum id quod praedictum de aliquo per se existit ut in
 subiecto + cum effig' praedictum: de casus ubi obseruandum quod propositio
 per se et in medi. dicitur dicitur: propositio. idem quod ipse id e' quod quoniam
 rei qua talis e' ut hoc e' animal ad id quod ipse quae e' quod hoc e' animal

homo e animal **VERRES** quod in predicatum
 de o **RES**. hoc duplex e primum cum in oibz
 inferioribus inest abstrahendo a tempore Potentia,
 rati cum cum inest pro omni tempore primum
 uigilat posito quod oes **Hoc** uigilent et priori
 rati quia non dicitur pro omni tempore sed
 homo est uisibilis dicitur pro omni tempore **VERRES**
RES quomodo differt Demonstratio potissima
 et propter quod quia procedit a notioribus nobis
 propter quod a notioribus natura potissima a no-
 tioribus nobis et natura

TRACTATUS

DE SCIENTIA

P: nis Nota primo recte dicit quod ois homo
 naturaliter Jure appetat appetitum inato

Imo ois enim homo appetitum elicitum suam
siderat ut cam qua sciat esse repudiare non
potest quod si quidam fugiunt suam non tam illi
suam fugiant quam dicendi laborem Contra
Aristotelem est appetitus ille quia nunquam potest
homo naturaliter oia scire eadem autem est
ratio mirum suum si enim unam appetit ergo
des RESP. satis est quod possit scire oia successu
sive licet non simul

Proclus possuntne singularia entia per
accid. et similia scribi RESP. per predicabilia
scribi non possunt quia ut si non faciunt entia
alem passionem possunt tamen scribi ut universa
alitati subiant qua potius est sua universalis

particulari applicata CONTRA Definiri possunt
 ergo sciri RESPON. eodem modo ut Individua
 sunt non definiuntur Definiuntur specificata
 illis applicata Definiri possunt RESPON. ubi
 e. fortuita et entia per accidens etiam Redu-
 plicatue sciri non possunt quia sunt contingē-
 tia et mutabilia possunt Tamen sciri si spec-
 tentur non quoad rationem subiectam sed eodem
 rationem formalem quod ut intelligas Nota:

Nota. plura verbi causa res e. motu
 subiecta si spectetur ut haec res existens
 quae Tamen res si quid esset In communi ut
 illi generantur quaedam praedicta essentialia
 quod hoc a suo modo sciri generetur ita sciri
 potest RESPON. quae conditiones requirant ut
 aliquid sciri possit RESPON. quod sciri debet i. esse

reale & vniuersum a saltem analogice vnum
3 vniuersale aut saltem necessarium f debet
habere principia partes et passiones **NECESSITATE**
NECESSITATE Veritas cognitionum et evidentia
Dui solet formaliter esse quod est in intellectu
Fundamentalius tamen in ipsis rebus **VERITAS**
non quae sint conditiones scilicet veritas eide-
tia certitudo nam ex veritate manat evidentia
ex evidentia certitudo ex eo enim quod res vi-
detur evidens fit certa **DEUS** Non om-
nia videtur esse evidens neque evidentia videtur
si scilicet esse essentialis nam substantia a se potius cre-
dibilis quam demeritis. **RESPONDET** scilicet

subalternata dupliciter consideratur primo
 et supponit principia quasi essentialia et
 cum sua subalternante connexa est ut hinc
 eiusque principia et sua subalternantis

P. 3us **OPINIO** ex auctore habens ad invicem
 am formidinem contraria **OPINIO** **ESSE** illa
 formido ut essentialis propositionis opinio **N.**
ESSE opinio alia e actualis alia **Habitus**
 alis si est scilicet item alia mediata quae asse
 ritur per medium debile. Alia immediata
 quae propter ipsos terminos Itaque radicali
 formido dicitur non quod **EXISTENS** cum auctore
 precise cum formidine aut timore sed quod
 medium ut debile. Actualis cum auctore elicitur

Cum timore ne soluit falsum De ESP. Dicitur
Nunc formido radicalis et actualis est opinio
essentialis quod si vero aliquis habens assensum
aliquem non formidet actu illa non erit opinio
sed erit gnitio alterius rationis ut fides magis

P. 4us postne scia opinioqz simul esse in eod.
intellectu de eadem re De ESP. in quod actu
non possunt alioquin sciret et non sciret non tam
excluditur probabilitas per hoc potest enim nihil
cognosci conclusio per medium probabile et certum
non tamen erit opinio et scientia quia evidentiā
tollet formidinem neqz dicitur gnitio probabilis est
opinio sed illa quae habet formidinem Contra ex
hoc ipso requiritur quod opinio et scia ponantur

simul quid ratiōe mediū opinionū erit proba-
 bilis et ratiōe scientifici certa erit conclusio
 RESPOND. aliud ē rem intelligere ut probabile
 respectum mediū probabilis et euidentem respec-
 tum mediū scientifici aliud em rem affirmare si
 phiciter esse simul euidentem et probabilem
 opinionū § I C E S. In eadem voluntate pot-
 est simul respectū euidem gaudium et tristitia
 ergo in intellectu potest esse simul scia et opinio
 RESPOND. non requiritur quia actus voluntatis
 sunt circa bonum ut bonum bonum a multiplici-
 citer dicitur et qui tollit unam ratiōem boni
 non tollit sciam verum non si consistit enim in
 diuisibili v. c. castigatio corporis potest inverte-
 re ut malum corporis potest verso laetitiam

Ut bonum corporis vel potius animi proprii:
Vero aliquid vel est difformis vel conformis alijs
ita tant. per unum actum attingit **DESPOX**:
Secundo quod habitus simul esse possunt ut si
quis multis argumentis probabilibus acquirat
alicuius opinionis habitum deinde vnico actu
Demonstratio sciam in actu sciam habitum
non potest opinionis. **C. V. N.**: in habitus ordinat
ad actus contrarios ergo **DESPOX** Inclinant ad
actus contrarios sed non eodem tempore elien-
dos nec valet Argumentatio ab alijs qualitatibus
ad habitus. **Sciam** et erroris quia quodammodo
sunt duplicis generis quaedam si non habent pot-
estatem oppositorem nisi **Sciam** gradibus